

PUNCT DE VEDERE CSIPPC privind aplicarea Regulamentului 537/2014

A. Distincția dintre intrarea în vigoare și aplicarea Regulamentului (UE) nr. 537/29014

Având în vedere prevederile **Regulamentului (CEE, EURATOM) nr. 1182/1971** privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor și potrivit **art. 44 din Regulamentului UE nr. 537/2014** privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public și de abrogare a Deciziei 2005/909/CE a Comisiei (Regulamentul), distingem între două momente distincte, respectiv între **intrarea în vigoare a Regulamentului** (acesta a intrat în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, respectiv la data de 16 iunie 2014) și **aplicarea prevederilor Regulamentului** (acesta se aplică începând cu data de 17 iunie 2016).

Prin urmare, întrucât legiuitorul european distinge între aceste două momente distincte, perioada cuprinsă între momentul intrării în vigoare a Regulamentului și momentul aplicării acestuia, respectiv **perioada 16 iunie 2014-17 iunie 2016** este considerată **o perioadă preparatorie**, în care atât auditorii statutari și firmele de audit, cât și entitățile de interes public **trebuiau să implementeze aranjamentele necesare, astfel încât, începând cu data de 17 iunie 2016, să fie respectate noile reglementări europene în domeniul auditului statutar.**

Prin urmare, întrucât Regulamentul este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre, **data aplicării Regulamentului** de către entitățile de interes public și de către auditorii statutari/firmele de audit este **17 iunie 2016.**

B. Aplicarea prevederilor tranzitorii

Pentru a fi evitată o rotație masivă a auditorilor încă de la momentul aplicării regulamentului, care ar fi putut produce o destabilizare semnificativă pe piața de audit, legiuitorul european a stabilit reguli tranzitorii cu privire la acest aspect, astfel încât această rotație obligatorie să înceapă în trei etape diferite.

1. Etapa I sau momentul 17 iunie 2016

Conform prevederilor **art. 41 alin. (3) din Regulament**, misiunile de audit pentru care s-au încheiat contracte **înainte** de 16 iunie 2014, dar care sunt încă în vigoare

la **17 iunie 2016** pot rămâne valabile până la sfârșitul **duratei maxime** prevăzute de Regulament.

Prin urmare, luând în considerare **prevederile art. 41 alin. (1) și (2) din Regulament**, precum și cele ale **art. 41 alin. (3) din Regulament** în ceea ce privește angajamentele de audit încheiate înainte de 16 iunie 2014, dar care sunt încă în vigoare la 17 iunie 2016, distingem între:

a. Angajamentele de audit începute în *perioada 17 iunie 2003 – 17 iunie 2006* care sunt în vigoare la 17 iunie 2016, *pot rămâne valabile doar până la data de 17 iunie 2016.*

Cum însă durata maximă de 10 ani pentru un angajament început pe 17 iunie 2006 se împlinește pe 17 iunie 2016, este evident că orice angajament de audit încheiat în perioada 17 iunie 2003 – 16 iunie 2006 depășește, la momentul aplicării Regulamentului, durata maximă de 10 ani și pe cale de consecință, acestea nu pot rămâne valabile decât până la data de 17 iunie 2016.

b. Angajamentele de audit încheiate **după data de 17 iunie 2006**, care sunt în vigoare la **17 iunie 2016** pot rămâne valabile până la sfârșitul duratei maxime de 10 ani. Spre exemplificare, un angajament încheiat la 18 iunie 2006 poate rămâne valabil până la 18 iunie 2016. Sau un angajament încheiat la 17 iunie 2007 poate rămâne valabil până la 17 iunie 2017.

c. Angajamentele încheiate începând cu data intrării în vigoare a Regulamentului, respectiv cu data de **16 iunie 2014**, care sunt în vigoare la data aplicării Regulamentului (17 iunie 2016) pot rămâne valabile până la sfârșitul duratei maxime de 10 ani. Spre exemplificare, un angajament încheiat la 16 iunie 2014 poate rămâne valabil până la **16 iunie 2024**.

În explicațiile și exemplificările de mai sus am luat în considerare **o durată maximă a misiunii de audit de 10 ani**, conform prevederilor art. 17 alin. (1) paragraful doi din Regulament, **aplicabilă din 17 iunie 2016**, întrucât până la acest moment legiuitorul român nu și-a exprimat opțiunea de a scurta sau a mări durata maximă de 10 ani.

2. Etapa a II-a sau momentul 17 iunie 2020

Potrivit prevederilor **art. 41 alin. (1)**, *începând cu data de 17 iunie 2020*, auditorul care a început misiunea (angajamentul) de audit la o entitate de interes public *înainte de 17 iunie 1994* (nu este inclusă ziua de 17 iunie), nu mai poate

încheia sau prelungi angajamentul cu aceeași entitate întrucât a îndeplinit condiția legală de efectuare a misiunii de audit pe o **perioadă de cel puțin 20 de ani consecutivi, la data de 16 iunie 2014** data intrării în vigoare a regulamentului (între 16 iunie 1994-16 iunie 2014 sunt exact 20 de ani împliniți).

3. Etapa a III-a sau momentul 17 iunie 2023

Potrivit prevederilor **art. 41 alin. (2)**, începând cu data de **17 iunie 2023**, interdicția privind încheierea sau prelungirea misiunii de audit la aceeași entitate de interes public are în vedere o perioadă de prestare a serviciilor de audit de către auditori **de cel puțin 11 ani consecutivi, dar mai scurtă de 20 de ani consecutivi la data de 16 iunie 2014**, data intrării în vigoare a regulamentului.

Respectând regulile de calculare a termenelor, perioada de **cel puțin 11 ani consecutivi** începe la **16 iunie 2003** și se împlinește la **16 iunie 2014**, iar **perioada mai scurtă de 20 de ani consecutivi** începe la **17 iunie 1994** și se termină la **16 iunie 2014**.

Prin urmare, de la **data 17 iunie 2023** începe rotația obligatorie pentru auditorii ale căror angajamente de audit au început în perioada cuprinsă **între 17 iunie 1994** (include ziua de 17 iunie 2014) și **16 iunie 2003** (include ziua de 16 iunie).

C. Interdicția prestării serviciilor non-audit

Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), principiul neretroactivității legii își găsește aplicare în legislația europeană, în măsura în care actul normativ european nu conține prevederi exprese referitoare la retroactivitate.

Cu respectarea prevederilor art. 41 din Regulament și conform prevederilor art. 6 alin. (1) din Regulament, ”înainte de a accepta sau de a continua o misiune de audit statutar la o entitate de interes public”, un auditor statutar sau o firmă de audit **evaluează și documentează dacă îndeplinește condițiile prevăzute la **articolele 4, 5 și 17 din Regulament**.**

Potrivit **art. 17 alin. (8) din Regulament**, **durata misiunii de audit se calculează de la primul exercițiu financiar** vizat de scrisoarea de misiune de audit prin care auditorul statutar sau firma de audit a fost desemnată pentru prima dată în vederea desfășurării de audituri statutare consecutive pentru aceeași entitate de interes public.

Prin urmare, **verificarea condițiilor de independență de către auditor** se face la momentul **"acceptării"** sau la momentul **"continuării"** unei misiuni de audit, operațiuni care sunt încheiate **începând cu data de 17 iunie 2016**.

Prin **"acceptarea"** unei misiuni de audit se poate înțelege efectuarea primei misiuni de audit (misiunea inițială), iar prin **"continuarea"** misiunii de audit se poate înțelege prelungirea sau reînnoirea unei misiunii de audit, operațiuni care vizează **exercițiile financiare care încep la 17 iunie 2016 sau după această dată**.

Facem precizarea că, potrivit **art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la interpretarea actelor normative europene, inclusiv a prevederilor Regulamentului.

Președinte,

CORNELIU CAZACU

